**Europa-Parlamentet**
2024-2029

*Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling*

**2024/2125(INI)**

24.03.2025

# UDKAST TIL BETÆNKNING

om strategien for ligestilling mellem kønnene 2025
(2024/2125(INI))

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

Ordfører: Marko Vešligaj

## INDHOLD

**Side**

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING ..... 3

BEGRUNDELSE ..... 11

BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA ..... 15

# FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

**om strategien for ligestilling mellem kønnene 2025**
**(2024/2125(INI))**

*Europa-Parlamentet*,

– der henviser til artikel 2 og 3 i traktaten om Den Europæiske Union,

– der henviser til artikel 8, 10, 19, 79, 83, 153 og 157 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),

– der henviser til artikel 21 og 23 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,

– der henviser til den europæiske søjle for sociale rettigheder, som blev proklameret og undertegnet af Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017, og Kommissionens meddelelse af 4. marts 2021 med titlen "Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder" (COM(2021)0102),

– der henviser til FN's konvention af 18. december 1979 om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder,

– der henviser til FN's Beijingerklæring og -handlingsprogram af 15. september 1995 og resultaterne af gennemgangskonferencerne,

– der henviser til FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling af 21. oktober 2015 og til de deri fastsatte verdensmål for bæredygtig udvikling, navnlig mål 5 om at opnå ligestilling mellem kønnene og styrke alle kvinders og pigers indflydelse og status, og de dertil knyttede mål og indikatorer,

– der henviser til Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om lige løn af 29. juni 1951 og til Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om vold og chikane af 21. juni 2019,

– der henviser til Europarådets konvention af 11. maj 2011 om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen),

– der henviser til EØF's og EU's direktiver vedtaget siden 1975 om forskellige aspekter af ligebehandlingen af mænd og kvinder (direktiv 79/7/EØF[1], direktiv 86/613/EØF[2],

[1] Rådets direktiv 79/7/EØF af 19. december 1978 om gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring (EFT L 6 af 10.1.1979, s. 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1979/7/oj.)
[2] Rådets direktiv 86/613/EØF af 11. december 1986 om anvendelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i selvstændige erhverv, herunder i landbrugserhverv, samt om beskyttelse af kvinder i selvstændige erhverv i forbindelse med graviditet og barsel (EFT L 359 af 19.12.1986, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1986/613/oj.)

direktiv 92/85/EØF[3], , direktiv 2004/113/EF[4], direktiv 2006/54/EF[5] og direktiv 2010/41/EU[6]),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner og om ophævelse af Rådets direktiv 2010/18/EU[7],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2381 af 23. november 2022 om en mere ligelig kønsfordeling blandt ledelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber og tilhørende foranstaltninger[8]

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/0970 af 10. maj 2023 om styrkelse af anvendelsen af princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi ved hjælp af løngennemsigtighed og håndhævelsesmekanismer[9],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1385 af 14. maj 2024 om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet[10],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1500 af 14. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af og lige muligheder for kvinder og mænd i forbindelse med beskæftigelse og erhverv og om ændring af direktiv 2006/54/EF og 2010/41/EU[11],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1712 af 13. juni 2024 om ændring af direktiv 2011/36/EU om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofrene herfor[12],

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 5. marts 2020 med titlen "Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025" (COM(2020)152),

– der henviser til den fælles meddelelse af 25. november 2020 fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med titlen "EU's kønshandlingsplan III – en ambitiøs dagsorden for ligestilling mellem

---

[3] Rådets direktiv 92/85/EØF af 19. oktober 1992 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere som er gravide, som lige har født, eller som ammer (EFT L 348 af 28.11.1992, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/85/oj.)

[4] Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser (EUT L 373 af 21.12.2004, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/113/oj.)

[5] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (EUT L 204 af 26.7.2006, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/54/oj.)

[6] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/41/EU af 7. juli 2010 om anvendelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i selvstændige erhverv (EUT L 180 af 15.7.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/41/oj.)

[7] EUT L 188, 27.5.2013, s. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj.

[8] EUT L 315 af 7.12.2022, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj.

[9] EUT L 132, 17.5.2023, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj.

[10] EUT L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.

[11] EUT L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj.

[12] EUT L, 2024/1712, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj.

kønnene og styrkelse af kvinders indflydelse og status i EU's optræden udadtil" (JOIN(2020)0017) og til det ledsagende fælles arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene af 25. november 2020 med titlen "Objectives and indicators to frame the implementation of GAP III" (Mål og indikatorer som grundlag for gennemførelse af kønshandlingsplan III) (SWD(2020)0284),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 7. marts 2025 med titlen "En køreplan for kvinders rettigheder" (COM(2025)0097),

– der henviser til sin beslutning af 13. februar 2019 om konstatering af tilbagegang med hensyn til kvinders rettigheder og ligestilling i EU[13],

– der henviser til sin beslutning af 28. november 2019 om EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen og andre foranstaltninger til bekæmpelse af kønsbaseret vold[14],

– der henviser til sin beslutning af 30. januar 2020 om kønsbestemt lønforskel[15],

– der henviser til sin beslutning af 23. oktober 2020 om ligestilling mellem kønnene i EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik[16],

– der henviser til sin beslutning af 21. januar 2021 om EU's strategi for ligestilling mellem kønnene[17],

– der henviser til sin beslutning af 21. januar 2021 om udligning af den kønsbestemte digitale kløft: Kvinders deltagelse i den digitale økonomi[18],

– der henviser til sin beslutning af 11. februar 2021 om fremtidige udfordringer for kvinders rettigheder i Europa: mere end 25 år efter Beijingerklæringen og -handlingsprogrammet[19],

– der henviser til sin beslutning af 10. juni 2021 om fremme af ligestilling mellem kønnene i uddannelse og karriereveje inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM)[20],

– der henviser til sin beslutning af 24. juni 2021 om situationen for så vidt angår seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder i EU inden for rammerne af kvinders sundhed[21],

– der henviser til sin beslutning af 16. september 2021 med henstillinger til Kommissionen om at klarlægge kønsbaseret vold som et nyt kriminalitetsområde som omhandlet i artikel 83, stk. 1, i TEUF[22],

---

[13] EUT C 449 af 23.12.2020, s. 102.
[14] EUT C 232 af 16.6.2021, s. 48.
[15] EUT C 331 af 17.8.2021, s. 5.
[16] EUT C 404 af 6.10.2021, s. 202.
[17] EUT C 456 af 10.11.2021, s. 208.
[18] EUT C 456 af 10.11.2021, s. 232.
[19] EUT C 465 af 17.11.2021, s. 160.
[20] EUT C 67 af 8.2.2022, s. 137.
[21] EUT C 81 af 18.2.2022, s. 43.
[22] EUT C 117 af 11.3.2022, s. 88.

– der henviser til sin beslutning af 14. december 2021 med henstillinger til Kommissionen om bekæmpelse af kønsbaseret vold: cybervold[23],

– der henviser til sin beslutning af 15. december 2021 om ligestilling mellem mænd og kvinder i Den Europæiske Union i 2018-2020[24],

– der henviser til sin beslutning af 10. marts 2022 om EU's kønshandlingsplan III[25],

– der henviser til sin beslutning af 3. maj 2022 om opnåelse af kvinders økonomiske uafhængighed gennem iværksætteri og selvstændig virksomhed[26],

– der henviser til sin beslutning af 5. juli 2022 om "Hen imod en fælleseuropæisk indsats vedrørende omsorgsydelser"[27],

– der henviser til sin beslutning af 5. juli 2022 om fattigdom blandt kvinder i Europa[28],

– der henviser til sin beslutning af 1. juni 2023 om seksuel chikane i EU og evaluering af MeToo[29],

– der henviser til sin beslutning af 11. april 2024 om medtagelse af retten til abort i EU's charter om grundlæggende rettigheder[30],

– der henviser til sin henstilling af 19. december 2024 til Rådet om EU's prioriteringer for den 69. samling i FN's Kommission for Kvinders Status[31],

– der henviser til rapporten af 25. november 2024 fra EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA), Eurostat og Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE) med titlen "EU gender-based violence survey: key results",

– der henviser til ligestillingsindekset 2024, som blev offentliggjort af EIGE den 10. december 2024,

– der henviser til forretningsordenens artikel 55,

– der henviser til udtalelse fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender,

– der henviser til betænkningen fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A10-0000/2025),

---

[23] EUT C 251 af 30.6.2022, s. 2.
[24] EUT C 251 af 30.6.2022, s. 23.
[25] EUT C 347 af 9.9.2022, s. 150.
[26] EUT C 465 af 6.12.2022, s. 54.
[27] EUT C 47 af 7.2.2023, s. 30.
[28] EUT C 47 af 7.2.2023, s. 2.
[29] EUT C, C/2023/1224, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1224/oj.
[30] EUT C, C/2025/1279, 13.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1279/oj.
[31] Vedtagne tekster, P10_TA(2024)0075.

A. der henviser til, at retten til ligebehandling er en grundlæggende rettighed, der er anerkendt i EU-traktaterne[32] og i chartret om grundlæggende rettigheder og er af afgørende betydning for den videre udvikling;

B. der henviser til, at ligestilling mellem kønnene er en central værdi i EU, en grundlæggende rettighed og et centralt princip i den europæiske søjle for sociale rettigheder og en væsentlig forudsætning for fremskridt;

C. der henviser til, at kønsbaseret vold stadig er et globalt udbredt fænomen, også i EU, og har alvorlige konsekvenser for ofrene og samfundet;

D. der henviser til, at alle i EU har ret til adgang til de højeste standarder for fysisk og mental sundhed;

E. der henviser til, at forskellene på arbejdsmarkedet og manglen på rimelige arbejdsvilkår og sikkerhed for kvindelige arbejdstagere stadig er vedvarende i hele EU, og at den eksisterende kønsbestemte lønforskel i vid udstrækning er en konsekvens af den systematiske undervurdering af arbejde, der udføres i kvindedominerede sektorer; der henviser til, at spørgsmålet om "lige løn for arbejde af samme værdi" derfor skal tackles for at lukke den kønsbestemte lønforskel;

F. der henviser til, at nye digitale teknologier er en risikofaktor for ligestilling mellem kønnene og kan fastholde og uddybe de eksisterende mønstre for uligheder mellem kønnene, forskelsbehandling og vold mod kvinder og piger;

G. der henviser til, at omsorgsforpligtelser i hele EU udføres uforholdsmæssigt af kvinder, og at dette bidrager til uligheder;

H. der henviser til, at forskning viser, at kvinder er underrepræsenteret på alle niveauer af den økonomiske og politiske beslutningstagning verden over, og at opnåelse af ligestilling mellem kønnene i det politiske liv ligger langt ude i fremtiden;

I. der henviser til, at mange kvinder og sårbare grupper, herunder personer med handicap, personer fra dårligt stillede socioøkonomiske baggrunde, racialiserede personer, personer med etnisk baggrund, minoritets- eller migrantbaggrund, ældre og LGBTIQ+-personer, står over for indbyrdes forbundne uligheder og forskelsbehandling i EU;

J. der henviser til, at køreplanen for kvinders rettigheder bekræfter EU's stærke engagement i at beskytte og fremme ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder og skitserer de principper og den langsigtede vision for fremskridt, som strategien for ligestilling mellem kønnene efter 2025 vil bygge på;

1. opfordrer Kommissionen til at fremlægge en ambitiøs strategi for ligestilling mellem kønnene 2026-2030 med konkrete, håndgribelige lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger på de centrale områder, der er skitseret nedenfor;

***Kønsbaseret vold***

[32] Artikel 2 og artikel 3, stk. 3, i TEU, artikel 8, 10, 19 og 157 i TEUF og artikel 21 og 23 i Den Europæiske Unions Charter om grundlæggende rettigheder.

2. opfordrer Kommissionen til at identificere kønsbaseret vold som et nyt kriminalitetsområde, der er opført i artikel 83, stk. 1, i TEUF, for effektivt at bekæmpe alle former for vold mod kvinder og piger, som udgør en af de mest udbredte krænkelser af grundlæggende rettigheder i EU;

3. opfordrer indtrængende Kommissionen til at anerkende kvindemord som en særskilt forbrydelse;

4. opfordrer Kommissionen til at overvåge og tilskynde til en hurtig gennemførelse af direktiv (EU) 2024/1385 om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet og til at forelægge sin henstilling om forebyggelse af skadelig praksis mod kvinder og piger;

5. opfordrer Kommissionen til at fremsætte forslag til EU-lovgivning med henblik på at kriminalisere voldtægt på grundlag af manglende samtykke; gentager, at voldtægt ikke blot er en krænkelse af kvinders grundlæggende rettigheder og kropslige autonomi, men også en form for seksuel udnyttelse af kvinder og piger;

***Omfattende kønsorienteret sundhedspleje***

6. opfordrer indtrængende Kommissionen til at sikre universel adgang til kønsorienteret sundhedspleje for kvinder og piger;

7. opfordrer Kommissionen til på EU-plan at tage fat på hindringerne for adgang til sundhedspleje for kvinder i al deres mangfoldighed;

8. opfordrer Kommissionen til at sikre fuld og lige adgang til seksuelle og reproduktive sundhedsydelser, herunder retten til sikker og lovlig abort, for kvinder og piger i al deres mangfoldighed;

***Ligestilling og styrkelse af kvinders indflydelse og status på arbejdsmarkedet***

9. opfordrer Kommissionen til at overvåge og tilskynde til en hurtig gennemførelse af direktiverne om passende mindstelønninger[33], løngennemsigtighed[34] og kvinder i bestyrelser[35];

10. opfordrer Kommissionen til at udarbejde retningslinjer, der gør det muligt på EU-plan at definere og sammenligne "arbejdets værdi" og hurtigt indføre kønsneutrale jobevalueringsværktøjer og -kriterier med henblik på bedre at kunne evaluere og mere retfærdigt aflønne arbejde, der udføres i kvindedominerede sektorer;

***Kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene inden for uddannelse og det digitale område***

11. opfordrer indtrængende Kommissionen til at sikre kønsinklusiv adgang til alle uddannelsesniveauer og til at udvikle standarder af høj kvalitet for

[33] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2041 af 19. oktober 2022 om passende mindstelønninger i Den Europæiske Union (EUT L 275 af 25.10.2022, s. 33; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj).
[34] Direktiv (EU) 2023/970.
[35] Direktiv (EU) 2022/2381.

undervisningsmateriale, der fremmer ligestilling mellem kønnene og nedbryder kønsstereotyper, herunder fremme af omfattende seksualundervisning og samtykke;

12. opfordrer Kommissionen til at udvikle og vedtage en nultolerancepolitik i det digitale miljø med hensyn til alle former for kønsbaseret vold, skadelig adfærd og narrativer, der underminerer og miskrediterer kvinders og pigers ytringsfrihed online og offline, og til at prioritere forebyggende foranstaltninger og garantier på tværs af alle digitale politikområder;

***Forening af privatliv og arbejdsliv***

13. opfordrer Kommissionen til at udvikle den europæiske plejestrategi til en omfattende europæisk plejeaftale med bindende lovgivningsmæssige og finansielle værktøjer til investering i tilgængelige og økonomisk overkommelige børnepasnings- og langtidsplejetjenester af høj kvalitet;

14. understreger, at det er nødvendigt at tilstræbe ligestillingsmodellen for så vidt angår indtjening og omsorgsydelser i EU og at revidere og tilpasse Barcelonamålene i denne henseende samt at videreudvikle foranstaltningerne vedrørende barsels- og fædreorlov med henblik på at opnå en mere ligelig kønsfordeling med hensyn til omsorgsforpligtelser;

***Lige repræsentation og politisk deltagelse***

15. opfordrer indtrængende Kommissionen til at håndhæve lovgivningsmæssige kønskvoter og skyggebaserede lister for alle valg på grundlag af ligestilling mellem kønnene og til at sikre institutionel ligestilling mellem kønnene på alle beslutningsniveauer;

***Feministisk udenrigspolitik***

16. opfordrer Kommissionen til at fremme en udenrigs-, sikkerheds-, handels- og udviklingspolitik, der prioriterer ligestilling mellem kønnene i overensstemmelse med princippet om de tre R'er (rettigheder, repræsentation og ressourcer);

*Bekæmpelse af kønsfjendtlige bevægelser*

17. opfordrer indtrængende Kommissionen til at udvikle et omfattende redskab til at overvåge og imødegå demokratiske tilbageskridt og tilbageskridt med hensyn til kvinders rettigheder, som er uløseligt forbundet hermed, og til at sikre, at ligestilling mellem kønnene fortsat er en prioritet i hele EU;

*Tværgående metoder til opnåelse af ligestilling mellem kønnene*

18. gentager, at alle bestræbelser på at opnå fremskridt inden for ligestilling mellem kønnene skal gøres under fuld overholdelse af principperne om intersektionalitet og integration af kønsaspektet;

19. opfordrer Kommissionen til at sikre og videreudvikle anvendelsen af integration af kønsaspektet i sine strukturer, metoder og værktøjer og til at sikre, at kønsperspektivet integreres i alle Kommissionens forslag, herunder alle budgetprocedurer;

20. opfordrer indtrængende Kommissionen til at anvende og videreudvikle intersektionalitet som et tværgående princip i den nye strategi for ligestilling mellem kønnene;

°

° °

21. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

## BEGRUNDELSE

Ligestilling mellem kønnene er en af Den Europæiske Unions **kerneværdier,** og sammen med kvinders rettigheder er det en uundværlig og udelelig del af menneskerettighederne. De udgør grundlaget for og formålet med retsstatsprincippet på nationalt, europæisk og internationalt plan samt de mest hensigtsmæssige og relevante indikatorer for vores demokratiers sundhed og modstandsdygtighed.

I den nuværende geopolitiske kontekst og de aktuelle globale processer er det nu vigtigere end nogensinde at fremlægge **en ambitiøs dagsorden for kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene**, og denne betænkning kommer derfor på et afgørende tidspunkt for Den Europæiske Union. Den nye europæiske strategi for ligestilling mellem kønnene efter 2025 skal opretholde de standarder, der er fastsat i tidligere år, og gå videre med en omfattende indsats for at opnå **ligestilling mellem kønnene på alle niveauer og på alle områder for alle uden forskelsbehandling**. Desuden skal der i den nye strategi træffes **afgørende foranstaltninger til gennemførelse** af tidligere vedtaget lovgivning.

Den nye strategi vil komme på et tidspunkt, hvor de kønsfjendtlige og antidemokratiske bevægelser er i fremgang, og teksten, som Kommissionen vil fremlægge, skal som sådan **afspejle et klart institutionelt engagement og konkrete tilsagn om at beskytte og videreudvikle rammen for ligestilling mellem kønnene og dermed beskytte vores demokrati**. Der er intet demokrati uden lige og stærk deltagelse og engagement af kvinder og piger, og dem, der stræber efter at nedbryde vores institutionelle rammer, er dem, der angriber kvinders rettigheder. Disse dagsordener er indbyrdes forbundne og kræver derfor en **EU-baseret reaktion**. En sådan reaktion skal ske på alle politikområder på alle niveauer med en klar integration af kønsaspektet i vores arbejde.

Verden i dag har ændret sig voldsomt fra den tid, hvor den seneste strategi for ligestilling mellem kønnene[1] blev vedtaget, og nye områder skal behandles på passende vis: fra vold og chikane mod kvinder og piger på det digitale område og i arbejdslivet til behovet for en fredsskabende feministisk udenrigspolitik og beskyttelse af seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, herunder adgang til sikker og lovlig abort, som grundlæggende menneskerettigheder. Vi skal også medtage en **intersektionel tilgang** i vores politikker, da vi er klar over, at visse grupper, f.eks. migrantkvinder, LGBTIQ-personer, romakvinder og kvinder med handicap i EU, står over for flere indbyrdes forbundne former for forskelsbehandling. Det er op til os at tage behørigt og hurtigt hånd om dem alle.

Den nyligt fremlagte **køreplan for kvinders rettigheder**[2] er et skridt i den rigtige retning, der anerkender mange spørgsmål, vi står over for i dag, når vi taler om kvinders rettigheder, men det skal tages et skridt videre inden for rammerne af den nye strategi for ligestilling mellem kønnene med **konkrete, lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger**, der har til formål at skabe et samfund med reel ligestilling mellem kønnene.

**Kønsbaseret vold** er i henhold til definitionen fra Det Europæiske Ligestillingsinstitut enhver form for vold baseret på en persons køn fra fysisk til følelsesmæssig til økonomisk til reproduktiv vold, og selv om enhver kan være offer for kønsbaseret vold, er kvinder i

[1] EUT C 364 af 28.10.2020, s. 77.
[2] Meddelelse fra Kommissionen "En køreplan for kvinders rettigheder" (COM(2025) 97 final).

overvældende grad ofrene[3]. Det seneste tematiske fokus for ligestillingsindekset[4] omhandlede specifikt kønsbaseret vold, og dataene viser, at 31 % af kvinderne i EU har været udsat for fysisk og/eller seksuel vold, efter de er fyldt 15 år. Dette viser, at selv om der er gjort lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige fremskridt i EU, er **kønsbaseret vold**[5] fortsat en af de største udfordringer, der forhindrer et samfund med reel ligestilling mellem kønnene, stadig meget udbredt i hele Unionen, og den skal tackles yderligere på europæisk plan og klart **defineres som en forbrydelse i EU**. De seneste data viser, at gennemførelsen af eksisterende lovgivning, f.eks. **direktivet om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet**, er et presserende spørgsmål, der skal overvåges og styres godt. Der er også behov for at omstrukturere og videreudvikle visse aspekter af tidligere lovgivningsarbejde, såsom de samtykkebaserede definitioner, og **tilføje voldtægt til listen over strafbare handlinger i EU samt anerkende kvindemord som en lovovertrædelse, der adskiller sig fra drab**, men også fremhæve nogle af de mindre kendte kategorier af kønsbaseret vold, f.eks. obstetrisk vold og nægtelse af abort. Vi ønsker også at se fremskridt med hensyn til henstillingerne om forebyggelse af skadelig praksis.

Alle i Den Europæiske Union har ret til adgang til **de højeste standarder for fysisk og mental sundhed, og der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau** ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Unionens politikker og aktiviteter[6]. Retten til adgang til sundhedspleje er nedfældet i princip 16 i den europæiske søjle for sociale rettigheder, og i handlingsplanen opfordrer vi medlemsstaterne til at tackle uligheder på sundhedsområdet. Ligestillingsindekset viser langsomme fremskridt med hensyn til ligestilling mellem kønnene på sundhedsområdet, idet andelen af kvinder og mænd, der opfatter deres sundhedstilstand som meget god eller god, falder i to tredjedele af medlemsstaterne, og mange forhold, der er følsomme over for køn og kønsidentitet, mangler tilstrækkelig forskning, finansiering og ressourcer, herunder prioritering[7].

**Seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder** er et af de centrale spørgsmål i drøftelserne om menneskerettigheder, og de er uløseligt forbundet med virkeliggørelsen af den grundlæggende ret til sundhed samt opnåelsen af ligestilling mellem kønnene og afskaffelsen af kønsbaseret vold. En persons kropslige autonomi og retten til at bestemme over sin krop og sit liv er den absolutte forudsætning for at opnå ligestilling mellem kønnene. Krænkelser af seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder udgør krænkelser af menneskerettighederne. Alle udfordringer i forbindelse med seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder i medlemsstaterne udgør fælles europæiske udfordringer, og dette er et menneskerettighedsspørgsmål og et sundhedsspørgsmål, som skal tackles ved hjælp af en fælles tilgang. Verdenssundhedsorganisationen (WHO) anerkender behovet for universel adgang til seksuel og reproduktiv sundhed som en del af retten til sundhed. Vi sigter mod at have en ligestillingsstrategi, der sikrer universel adgang til omfattende, alderssvarende og evidensbaseret seksual- og samlivsundervisning, en række tilgængelige og økonomisk overkommelige moderne præventionsmetoder og -forsyninger af høj kvalitet,

---

[3] https://eige.europa.eu/gender-based-violence

[4] EIGE's ligestillingsindeks 2024: Bekæmpelse af vold mod kvinder og bekæmpelse af uligheder mellem kønnene, offentliggjort i 2025.

[5] Såsom vedtagelsen af direktivet om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet og EU's tiltrædelse af Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder ("Istanbulkonventionen").

[6] EUT C 326 af 26.10.2012, s. 391.

[7] EIGE (2025), Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU, Publications Office of the European Union, Luxembourg (Drivkraft for virkninger: markering af milepæle og muligheder for ligestilling mellem kønnene i EU, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, endnu ikke offentliggjort).

familieplanlægningsrådgivning, fertilitetsbehandlinger og information om prævention samt gratis, sikker og lovlig abortpleje.

Situationen på det europæiske **arbejdsmarked** kræver en hurtig og omfattende tilgang for at overvinde de eksisterende uligheder. En ud af tre kvinder i EU har ikke et lønnet job, og langt de fleste deltidsjob i Unionen varetages af kvinder. Kvinders arbejde er traditionelt blevet undervurderet, kønsopdelingen er stadig betydelig, og kvinder er overrepræsenteret i mindre rentable sektorer. **Styrkelse af kvinders indflydelse og status på arbejdsmarkedet** er et afgørende skridt i debatten om social og økonomisk udvikling og en forudsætning for en stærk konkurrencedygtig økonomi. En hurtig gennemførelse af **direktivet om løngennemsigtighed** er derfor afgørende, idet der lægges vægt på at undersøge, hvordan dets anvendelsesområde kan udvides. Desuden skal både **direktivet om passende mindstelønninger** og **direktivet om kvinder i bestyrelser** gennemføres. I denne rapport anerkendes det, at hovedårsagen til den kønsbestemte lønforskel er den systematiske lavere løn i kvindedominerede sektorer (pleje, sundhedspleje, uddannelse, detailhandel) sammenlignet med lønninger i mandsdominerede sektorer, hvilket også fører til, at disse sektorer ikke er attraktive for mænd, hvilket styrker skadelige normer og stereotyper. Der er et presserende behov for at udarbejde retningslinjer, der gør det muligt at definere og sammenligne "*arbejdets værdi*" og indføre kønsneutrale jobevalueringsværktøjer og -kriterier med henblik på bedre at kunne evaluere og mere retfærdigt aflønne arbejde i kvindedominerede sektorer. Spørgsmålet om sikkerhed på arbejdspladsen, både på arbejdspladserne og i forbindelse med fjernarbejde, skal behandles.

**Uddannelse er afgørende for ligestilling mellem kønnene** og for alles evne til at tilpasse sig ændringer på arbejdsmarkedet, og videregående uddannelse er afgørende for jobmuligheder af høj kvalitet. I Den Europæiske Union er der i dag stadig horisontal og vertikal kønsopdeling inden for uddannelse, og den er skadelig for ligestillingen mellem kønnene. Som sådan er det afgørende at give fuld og uhindret adgang til uddannelse og støtte kvinders deltagelse i STEM-uddannelser og alle andre områder og karrierer. Det anslås, at der er 8 millioner IKT-specialister i EU, men kun 17 % af dem er kvinder. På verdensplan er kun 22 % af AI-fagfolk kvinder. Betydningen af disse emner og relaterede job vokser, og vi skal sikre, at kvinder ikke lades i stikken, og at de er sikre på det digitale område, herunder når der tages fat på spørgsmålet om algoritmer og andre aktuelle værktøjer. Vi er klar over, at den nuværende private ejerskabsstruktur og de store onlineplatformes centrale aktører har skabt en onlineverden, der er skadelig for kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene, og vi skal derfor være i stand til at tackle dette og beskytte alle kvinder og piger i hele EU. Mænd skal også tilskyndes til at komme ind i kvindedominerede sektorer gennem bedre arbejdsvilkår og rimelig løn. Den nye strategi for ligestilling mellem kønnene skal udvikle en ramme, som vil skabe sikre rum for piger og drenge til at lære, uddanne forældre og lærere om kønsstereotyper og etablere positive rollemodeller for kvinder og feministiske mænd.

Omsorgsforpligtelser for børn og andre omsorgskrævende personer er en betydelig hindring for kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet. Ulønnede omsorgsforpligtelser afholder ca. 7,7 millioner kvinder i EU fra at deltage på arbejdsmarkedet sammenlignet med kun 450 000 mænd. På husstandsniveau begrænser en ulige fordeling af ulønnet omsorgsarbejde mellem kvinder og mænd kvinders lige deltagelse i arbejdsstyrken og karriereudvikling. Denne situation er skadelig for at opnå en reelt retfærdig ramme for **balance mellem arbejdsliv og privatliv**, og den nye strategi skal tage fat på disse spørgsmål. Vores mål er at arbejde hen imod en model, hvor samfundet vægter omsorgsarbejde lige så højt som lønnet arbejde. Vi er derfor nødt til nøje at overvåge, evaluere og om nødvendigt videreudvikle **direktivet om**

**balance mellem arbejdsliv og privatliv**, men der er også behov for at fremlægge **en europæisk plejeaftale** baseret på den europæiske plejestrategi med bindende lovgivning og finansiering på EU-plan. Kvinder har påtaget sig omsorgsbyrden i forskellige kategorier, og vi er nødt til at skabe lige vilkår på europæisk plan.

Forskelligartede grupper træffer bedre, mere inklusive og mere bæredygtige beslutninger. Kun de beslutninger, der tager hensyn til alles synspunkter, er egnede til at bane vejen for en fremtid, der er bedre for alle, og **kvinder i beslutningstagende stillinger** er centrale rollemodeller og bidrager til at forme rammerne for en lige fremtid. Vi er nødt til at afhjælpe manglerne i beslutningstagningen på det politiske og økonomiske niveau og samtidig tackle institutionelle uligheder, der forhindrer kvinder i at udnytte deres fulde potentiale.

I en tid med stigende globale konflikter og usikkerhed **skal EU's udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik være feministisk** med opnåelse af kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene som et af de horisontale principper og centrale mål. I vores eksterne politikker skal vi være i stand til at afspejle en fredsopbyggende mission, og en af forudsætningerne herfor er lige deltagelse af kvindelige ledere og interessenter. Dagsordenen for fremme og beskyttelse af kvinders rettigheder samt støtte til kvindelige aktivister, undervisere og ledere i konfliktområder skal være en prioritet i alle EU's konfliktberedskabsstrategier samt alle kriseberedskabsværktøjer og -mekanismer. Princippet om de 3 R'er (rettigheder, repræsentation og ressourcer) skal anvendes på alle EU's eksterne aktioner.

## BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA

I henhold til artikel 8 i bilag I til forretningsordenen erklærer ordføreren at have modtaget input fra følgende enheder eller personer som led i udarbejdelsen af udkastet til betænkning:

| Enhed og/eller person |
|---|
| European Parliamentary Forum for Sexual & Reproductive Rights |
| The International Planned Parenthood Federation (IPPF) European Network |
| Center for Reproductive Rights |
| European Women's Lobby |
| Foundation for European Progressive Studies (FEPS) |
| European Institute for Gender Equality |
| B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran. |
| Fertility Europe |
| Center for Women Victims of War (ROSA) |
| The Directorate-General for Justice and Consumers (DG JUST) of the European Commission |
| Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation (EFS) |
| European Public Service Union (EPSU) |

Ordføreren har udarbejdet ovenstående liste på eget ansvar.

Når fysiske personer er identificeret på listen ved deres navn, deres funktion eller begge, erklærer ordføreren at have forelagt de pågældende fysiske personer Europa-Parlamentets databeskyttelsesmeddelelse nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), hvori de gældende betingelser for behandling af deres personoplysninger og rettighederne forbundet med denne behandling er fastlagt.